

متن پرسش

بسمه تعالی با تشکر از پاسخ جنابعالی به سوال ۱۸۷۶۴. با توجه به آیه ۱۷۱ سوره مبارکه نساء، آیه ۳۰ سوره مبارکه توبه و حدیث «من مات ولم يعرف امام زمانه...» پاسخ شما استاد محترم را چگونه می‌توان توجیه نمود (شاید توجیه کلمه مناسبی نباشد). ممنون - خداوند شما را جزای خیر بدهد و التماس دعا.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: عنایت داشته باشید که آیات سوره‌ی آل عمران می‌فرماید بعضی از اهل کتاب مفتخر به آن عبادات و آن شعور هستند که اعمال‌شان نادیده گرفته نمی‌شود ولی آیه‌ی ۱۷۷ سوره‌ی نساء، اشکال کلی اهل کتاب را مطرح می‌فرماید. در مورد روایتی که می‌فرمایید البته که اگر کسی امام خود را در هر زمانی نشناسد، گرفتار مرگ جاهلیت است، ولی بنا به دیگر روایات این بیشتر به معنای عناد و مقابله با امام است به دلیل آن که از حضرت صادق «علیه السلام» داریم: «إِنَّ لِلْجَنَّةِ ثَمَانِيَةَ أَبْوَابٍ بَابٌ يَدْخُلُ مِنْهُ النَّبِيُّونَ وَ الصَّادِقُونَ وَ بَابٌ يَدْخُلُ مِنْهُ الشُّهَدَاءُ وَ الصَّالِحُونَ وَ خَمْسَةٌ أَبْوَابٌ يَدْخُلُ مِنْهُ شِيعَتُنَا وَ مُحِبُّونَا وَ بَابٌ يَدْخُلُ مِنْهُ سَائِرُ الْمُسْلِمِينَ مِمَّنْ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ لَمْ يَكُنْ فِي قَلْبِهِ مِقْدَارٌ ذَرَّةٍ مِنْ بُغْضِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ الْخَبَرِ» علی علیه السلام فرمودند: بهشت هشت در دارد، دری که از آن پیامبران و صدیقان وارد می‌گردند، دری که شهداء و صالحان از آن می‌آیند، شیعیان و دوستان ما هم از پنج در وارد خواهند شد و از در هشتمی سایر مسلمانان وارد می‌شوند و آنها کسانی می‌باشند که بر وحدانیت خدا گواهی دهند و ذره‌ای بغض ما را در دل نداشته باشند.

علامه‌ی طباطبایی در کتاب «رسالة الولاية» در فصل ۴ از تفسیر قمی از ابی‌جعفر «علیه السلام» روایتی را به این مضمون می‌آورند: که راوی می‌پرسد وضع موحدین که اقرار به نبوت محمد «صلوات الله علیه و آله» دارند ولی اهل گناه هستند و امامی ندارند و ولایت شما را نمی‌شناسند؛ پس از مرگ چگونه است؟ امام می‌فرمایند: چنین کسانی در قبرهای خویشند و از آن بیرون نمی‌آیند، پس هرکدام از اینان که کار نیکی کرده باشند و دشمنی و عداوتی نسبت به ما نداشته باشد برایش راهی به سوی بهشت باز می‌شود که خداوند آن را در مغرب آفریده و روحش وارد آن می‌شود تا روز قیامت، تا آن‌گاه که به دیدار خدا برسد و خداوند به بررسی اعمال خوب و بد او بپردازد. اصل روایت به این صورت است: «قُلْتُ لَهُ جُعِلْتُ فِدَاكَ مَا حَالُ الْمُؤَحِّدِينَ الْمُقَرَّرِينَ بِنُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ ص مِنَ الْمُسْلِمِينَ

الْمُذْنِبِينَ الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَ لَيْسَ لَهُمْ إِمَامٌ وَ لَا يَعْرِفُونَ وَ لَا يَتَّكُمُ فَقَالَ أَمَّا هَؤُلَاءِ فَإِنَّهُمْ فِي حُفْرِهِمْ لَا
يَخْرُجُونَ مِنْهَا فَمَنْ كَانَ لَهُ عَمَلٌ صَالِحٌ وَ لَمْ يَظْهَرْ مِنْهُ عَدَاوَةٌ فَإِنَّهُ يُخَذُّ لَهُ خَدًّا إِلَى الْجَنَّةِ الَّتِي خَلَقَهَا اللَّهُ
بِالْمَغْرِبِ فَيَدْخُلُ عَلَيْهِ الرُّوحُ فِي حُفْرَتِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ فَيُحَاسِبُهُ بِحَسَنَاتِهِ وَ سَيِّئَاتِهِ فَإِمَّا
إِلَى الْجَنَّةِ وَ إِمَّا إِلَى النَّارِ فَهَؤُلَاءِ الْمُؤْتَفُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ قَالَ ع وَ كَذَلِكَ يُفَعَلُ بِالْمُسْتَضْعَفِينَ وَ الْبُلْهَةِ وَ
الْأَطْفَالِ وَ أَوْلَادِ الْمُسْلِمِينَ الَّذِينَ لَمْ يَنْلُغُوا الْحُلْمَ وَ أَمَّا النَّصَابُ مِنْ أَهْلِ الْقِبْلَةِ فَإِنَّهُمْ يُخَذُّ لَهُمْ خَدًّا إِلَى
النَّارِ الَّتِي خَلَقَهَا اللَّهُ فِي الْمَشْرِقِ فَيَدْخُلُ عَلَيْهِمُ اللَّهَبُ وَ الشَّرَرُ وَ الدُّخَانُ وَ فَوْزَةُ الْحَمِيمِ ثُمَّ بَعْدَ ذَلِكَ
مَصِيرُهُمْ إِلَى الْجَحِيمِ» (بحار الأنوار، ج ٦٩، ص: ١٥٨) . موفق باشيد